Gemeente
Amsterdam
West

Gebiedsplan 2021
Bos en Lommer

In dit gebiedsplan leest u wat de belangrijkste onderwerpen zijn in gebied Bos en Lommer en wat de gemeente samen met bewoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties in 2021 gaat doen.

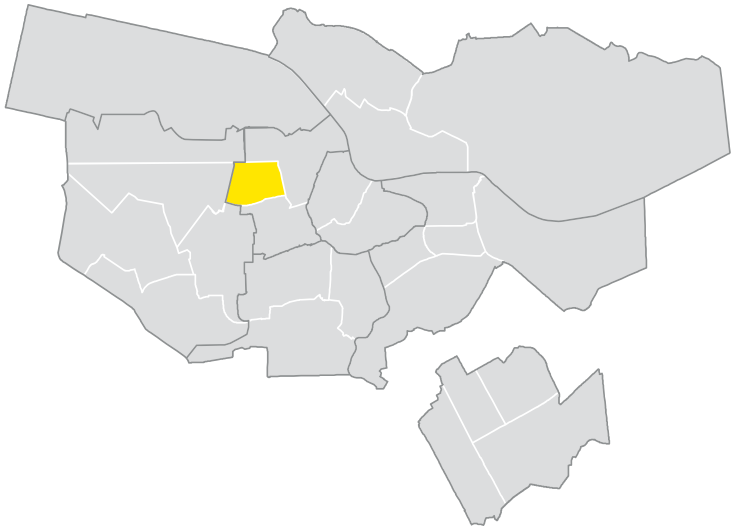

Inhoud

Inleiding 3

Prioriteiten gebiedsagenda 2019-2022 6

Focusopgave 1 Integrale aanpak Kolenkitbuurt Noord en Midden 8

Focusopgave 2 Vergroten perspectief kwetsbare jongeren in Bos en Lommer 11

Focusopgave 3 Versterken Bewonerskracht Bos en Lommer 14

Focusopgave 4 Een goede markt voor Bos en Lommer en een aantrekkelijke Bos en Lommerweg en -plein 17

Focusopgave 5 Werken aan schone, groene, duurzame en leefbare buurten van Bos en Lommer 20

Inleiding

Aanleiding

De gemeente Amsterdam werkt vanuit opgaven, kansen en signalen in de gebieden, wijken en buurten in een stadsdeel. Net als vorig jaar brengen we in de gebiedsplannen focus door per gebied maximaal zes integrale focusopgaven op te nemen. Dat zijn dit jaar de belangrijkste opgaven in het gebied waarmee we het verschil maken en maatwerk leveren in de vorm van uitvoeringsafspraken met onze (interne én externe) samenwerkingspartners, naast de reguliere activiteiten en de stedelijke programma's. Een focusopgave heeft een integrale aanpak en vaak een langere (meerjarige) uitvoering.
De focusopgaven leveren ook een bijdrage aan de realisatie van de ambities uit de op het coalitieakkoord gebaseerde uitvoeringsagenda (zie ook volg.amsterdam.nl voor de online uitvoeringsagenda).

Totstandkoming gebiedsplan 2021

Het proces om tot een gebiedsplan te komen is eind 2019 geëvalueerd. Dit resulteerde in een aantal verbetervoorstellen. Die zijn o.m. gericht op meer en betere, krachtdadige samenwerking tussen beleidmakers en beleidsuitvoerders. De opgaven dienen meer integraal afgestemd te zijn op gebiedsniveau en dienen goed aan te sluiten op de lokale initiatieven en behoeften.
De opgaven uit het gebiedsplan 2020 blijven ook voor 2021 actueel. Daar waar nodig is meer focus aangebracht.

De inbreng van de bewoners en ondernemers zou evenals in 2019 (voor het gebiedsplan 2020) weer moeten komen uit bestaande contacten in het gebied; activiteiten en samenwerkingsverbanden, (periodiek) geplande gesprekken en themabijeenkomsten in de wijk rondom bepaalde kwesties of met specifieke doelgroepen.
Maar toen was daar het coronavirus en ging het over heel andere zaken. De participatie was anders dan andere jaren, maar zeker niet minder. Wij hebben huiskamersessies georganiseerd, waarbij de portefeuillehouder per gebied in gesprek ging met bewoners en buurtprofessionals.
Toen de maatregelen iets versoepelde zijn er ook een aantal werkbezoeken geweest om verder met elkaar door te praten over de signalen die actieve bewoners zien in de buurten. De buurtwerkers van ABC hebben aan het begin van de crisis een oproep gedaan om vrijwilligers te werven. Hierop hebben zij veel reactie gekregen ook van bewoners die tot dan toe geen vrijwilliger waren. De buurtwerkers hebben alle bewoners die zich aangemeld hebben, gebeld en met deze vrijwilligers besproken waar zij eventueel hulp kunnen bieden. Tijdens de zomermaanden zijn er veel activiteiten georganiseerd voor de jeugd rondom Midzomer Mokum. Dit was een groot succes.

In Bos en Lommer zijn enquêtes gehouden en is de door community builders extra ingezet op gesprekken met bewoners en het maken van verbindingen. In de voorbereiding van de week van de verbinding is de veerkracht van bewoners sterk naar voren gekomen. Door strengere coronaregels konden veel activiteiten niet doorgaan en zijn activiteiten online gegaan. De uitkomsten hiervan zijn meegenomen in het

gebiedsplan. Het belang van netwerken, het zorgen voor elkaar en het stimuleren van de veerkracht van bewoners zijn belangrijke pijlers in dit gebiedsplan.

De participatie stopt niet. In het kader van het corona preventieteam voeren de gebiedsmakelaars en beleidsmedewerkers gesprekken met bewoners en partners over de signalen uit de buurten.
De opgaven in het gebiedsplan zullen worden beïnvloed door de gevolgen van de coronacrisis. Te denken valt aan de bestrijding van armoede onder bijvoorbeeld werkende armen en ZZP'ers, vereenzaming, (jeugd-)werkeloosheid en gebruik van de openbare ruimte.

In dit gebiedsplan wordt met de mogelijkheden die we nu hebben zo goed mogelijk invulling gegeven aan de opgaven die we voor Bos en Lommer in 2021 voorzien en die zijn:
- Integrale aanpak Kolenkitbuurt Noord (nieuw)
- Vergroten perspectief kwetsbare jongeren
- Armoede bestrijden
- Een goede markt voor Bos en Lommer en een aantrekkelijke Bos en Lommerweg en -plein
- Werken aan schone, groene en duurzame leefbare buurten

Samenvatting

Het gaat goed met Bos en Lommer. Veel bewoners wonen er met plezier. Het aantal woningen groeit nog steeds en de voorraad wordt gevarieerder. Meer 'nieuwe stedelingen' vestigen zich. Daar staat tegenover dat woonkosten stijgen en minder woningen zijn voor mensen met een kleinere beurs.
Inkomensverschillen worden, ook zichtbaar, groter. Twee wijken die vooral extra aandacht vragen zijn De Kolenkit en Landlust (waaronder de Gulden Winckel - en Gibraltarbuurt). Deze wijken kennen hardnekkige achterstanden; langdurige armoede, waaronder veel werkende armen en ZZP'ers, laag opleidingsniveau, minder ontplooiingskansen, minder gezonde levensstijl en psychosociale klachten. De bewoners met deze kenmerken worden vooral hard geraakt door de coronacrisis.

Er wonen in De Kolenkit en Landlust ook veel kwetsbare ouderen, veelal migranten van de eerste generatie. De ondersteuningsbehoefte van deze groep zal de komende periode groeien. We willen meer aandacht voor de sociaal maatschappelijk positie van deze ouderen. Ook hun woonsituatie zal beter moeten gaan aansluiten op hun veelal noodzakelijke woonwensen.
Met onze inzet beogen we leefbaarheid en sociaaleconomische positie van bewoners te verbeteren, zowel op de korte als middellange termijn.

In 2021 wordt binnen deze wijken de focus gericht op Kolenkitbuurt Noord. De eerder geschetste problemen komen hier voor in combinatie met de slechte woonsituatie. De sociale cohesie lijkt laag. De buurtbetrokkenheid scoort laag als gevolg van jarenlange achterstelling in stedelijke ontwikkeling. Bewoners geven wel aan graag in de wijk te willen wonen, maar missen het vertrouwen in elkaar, de verbinding tussen oude en nieuwe bewoners vraagt aandacht. Met debatten, dialogen en activiteiten in de buurt willen we mensen bij elkaar brengen. Kunst en cultuur speelt daarbij een grote rol.

De veiligheid in Bos en Lommer is de afgelopen jaren toegenomen. In De Kolenkit voelen mensen zich echter niet altijd veilig. Dit komt door jeugdcriminaliteit en jeugdoverlast. We gaan door met onze

groepsaanpak jeugdoverlast en willen door middel van vroegtijdige signalering en hulp voorkomen dat jongeren in de criminaliteit belanden.

Bos en Lommer kent een relatief jonge bevolking. De jongeren doen het goed op het gebied van onderwijs en werkgelegenheid. Maar juist in de wijken De Kolenkit en Landlust met hardnekkige achterstanden blijven de resultaten achter. Het aandeel kwetsbare jongeren is bovengemiddeld.
In veel gezinnen, vooral de veelvoorkomende eenoudergezinnen, groeien kinderen en jongeren op in armoede en hebben een slechtere startpositie. Ook is er sprake van jeugdoverlast of dreigen jongeren af te glijden in criminaliteit.
De bewoners van deze wijken voelen zich onveilig en wensen een veilige omgeving voor hun opgroeiende kinderen. Ook een gezonde levensstijl is daarbij van belang. We maken ons zorgen over de effecten van de coronacrisis. Ontstaan er leerachterstanden, groeit de jeugdwerkloosheid, krijgen jongeren geldproblemen en worden zij ontvankelijk voor criminaliteit?
We willen het toekomstperspectief van jongeren verbeteren door te zorgen voor een betere startpositie. Tegelijkertijd pakken we de jeugdoverlast aan en willen we voorkomen dat jongeren in de criminaliteit belanden.

Winkels en voorzieningen sluiten nog niet goed aan op de behoeften van de (nieuwe) bewoners. Veel winkels staan leeg en inmiddels is besloten de huidige markt op het Bos en Lommerplein per 1 januari 2021 op te heffen. Samen met de pleineigenaar, bewoners en ondernemers wordt gewerkt aan een nieuw plein met veel groen, horeca en terrassen. Ook onderzoeken we de mogelijkheid van een nieuwe wijkmarkt. In onze visie wordt het Bos en Lommerplein een plein waar iedereen graag komt. Daarbij is er ook aandacht voor behoud van de bestaande ruimtelijke-/ functionele economische assen. Denk aan de Bos en Lommerweg en Hoofdweg.

Samen met bewoners en ondernemers werken we aan een schone, groene en duurzame woonomgeving. Een grote ergernis is de vervuiling op straat. We zorgen voor betere afvalvoorzieningen en maken bewoners en ondernemers bewust, samen zorgen we voor minder afval en een mooie schone wijk. We voeren in samenwerking met bewoners, ondernemers en andere belanghebbenden de haalbare oplossingen aangedragen in Vuilnisvrij West uit bijvoorbeeld op het gebied van handhaving, community building en gedragsbeïnvloeding.

Prioriteiten gebiedsagenda 2019-2022

Iedere vier jaar stelt de gemeente samen met bewoners, ondernemers en partners per gebied een agenda op. De gebiedsagenda laat zien wat we in die periode gezamenlijk in een gebied willen bereiken. We gebruiken de agenda om de specifieke opgaven van het gebied goed mee te laten wegen in beleidskeuzen die wij als stad maken. Aan de hand van maximaal 6 prioriteiten per gebied worden de belangrijkste thema's voor dat gebied zichtbaar gemaakt. In het gebiedsplan worden de prioriteiten jaarlijks vertaald naar concrete opgaven en activiteiten waar we samen met bewoners, ondernemers en partners mee aan de slag gaan.
Hieronder volgt een korte beschrijving van de prioriteiten uit de gebiedsagenda 2019-2022. Wilt u de gebiedsagenda in zijn geheel lezen of meer weten over het gebiedsgericht werken in Amsterdam? Klik dan op deze link. https://www.amsterdam.nl/bestuur-organisatie/stadsdelen/gebiedsgericht/gebiedsagenda/

Prioriteit 1: Gelijke kansen voor een betere toekomst

Het terugdringen van eenzaamheid, armoede en het verbeteren van de sociaal economische positie van kwetsbare groepen – en vooral jongeren – behoren tot de belangrijkste opgaven die spelen in Bos en Lommer.
We zien steeds duidelijker een economische en sociaal-maatschappelijke tweedeling, vooral in de buurten De Kolenkit en Landlust (waaronder Gulden Winckel-, Gibraltarbuurt). Hier is een groeiende achterstand op het gebied van langdurige bijstand, schuldenproblematiek, slechte startkwalificaties en sociale uitsluiting. Daarnaast treft langdurige armoede vooral de eenoudergezinnen. Verbetering van deze situatie gaat langzaam, we kijken naar nieuwe werkwijzen om dit te versnellen.

Prioriteit 2: Veilig en prettig samenleven

De samenstelling van de woningvoorraad verandert door sloop-nieuwbouw, nieuwbouw en verkoop van sociale huurwoningen. Ook de samenstelling van de bevolking verandert. Het aantal bewoners met een migrantenachtergrond neemt af en het aantal jongeren en ouderen neemt toe. Kwetsbare doelgroepen worden vaker gehuisvest in Bos en Lommer, vooral in Kolenkitbuurt Noord .
De buurtbetrokkenheid is vaak klein, de sociale samenhang ontbreekt en de spanningen tussen verschillende bewonersgroepen neemt toe.

Prioriteit 3: Schoon, Groen en Duurzaam

Afval en rommel op straat zorgen voor veel overlast in Bos en Lommer. Containers zijn vaak vol of stuk, afvalzakken en grofvuil liggen vaak naast de container. Een schone buurt heeft een hoge prioriteit bij de bewoners. Wij gaan extra inzetten op de aanpak van afvaloverlast in de buurten, vooral bij containers.

Projecten in de openbare ruimte voeren we voortaan standaard 'rainproof' uit en we stimuleren bewoners om hun tuinen klimaatbestendig in te richten. We realiseren meer en beter groen in buurten op basis van bewoners zelfbeheer.
In Bos en Lommer spannen we ons in voor een diverse en duurzame lokale economie. We moedigen ondernemers aan om een bijdrage te leveren aan de circulaire economie.

Prioriteit 4: Ontwikkelen in Balans

We werken samen met bewoners en ondernemers aan gebiedsvisies, zoals de stedelijke ontwikkeling Entreegebied Gulden Winckel, De Voortuinen (voormalige ING-locatie, Gibraltarbuurt) en Tetterode/ Nieuwpoortstraat/ Den Brielstraat (Landlust). Deze projecten liggen geografisch gezien vlak bij groot stedelijke ontwikkelingen, zoals Haven-Stad en Sloterdijk.
We vragen aandacht voor de vaak slecht onderhouden sociale huurwoningen (Landlust, Gibraltar en Kolenkit Noord) waar veel kwetsbare doelgroepen wonen. We streven door toevoeging van midden huur woningen naar een betere en evenwichtige verdeling in de woningvoorraad. We willen daarnaast verkeersveilige en autoluwe buurten.

Prioriteit 5: Innovatie en Economie

We willen meer economische bedrijvigheid, een beter vestigingsklimaat en behoud van diversiteit van voorzieningen, maar ook rekening houden met nieuwe bewoners. We beschermen de structuren van de niet-woonfuncties en daarmee de ruimte voor kleinschalige creatieve ondernemers uit de buurt.
Het voorzieningenniveau in Bos en Lommer verbetert wel, maar zit nog niet op het gewenste niveau. De bewoners zijn kritisch over het winkel- en horeca-aanbod.
We zoeken daarom naar innovatieve oplossingen om bewoners te stimuleren gebruik te maken van de voorzieningen. We gaan voor een winkelgebied waar het plezierig is om naar toe te gaan (mooie, schone en groene openbare ruimte, terrassen en horeca).

Prioriteit 6: Democratie en Participatie en wijkaanpak

We geven bewoners grotere zeggenschap over hun buurt door te experimenteren met allerlei nieuwe vormen van digitale participatie. Ze worden betrokken bij de planvorming voor alle beleidsgebieden, en waar het kan ook bij de uitvoering. Het gaat niet alleen om het betrekken van meer bewoners maar ook van andere bewoners, zoals jongeren. Hiermee willen we dat bewoners en ondernemers "eigenaarschap" ervaren. Naast digitale participatie blijft er ook aandacht voor offline participatie.

Focusopgave 1
Integrale aanpak Kolenkitbuurt Noord en Midden

Aanleiding

De voltooiing van de stedelijke ontwikkeling van De Kolenkit is in zicht. In 2022 is de vernieuwing van het Zuidelijk Veld en Middengebied voltooid, in 2025 de nieuwbouw Ringspoorzone Noord. Oude woonblokken zijn opgeknapt of vervangen door hoogwaardige nieuwbouw en straten zijn opnieuw ingericht. De bevolkingssamenstelling van de buurt verandert ook.
Aan De Kolenkit Noord en een deel van het Middengebied is deze vernieuwing voorbij gegaan. De verschillen zijn duidelijk zichtbaar geworden. De sociale problematiek is groot. De woningen zijn slecht onderhouden. Er is veel armoede. Veel kinderen groeien op in armoede. De betrokkenheid van bewoners bij de buurt lijkt gering en is veelal het gevolg van jarenlange achterstelling in vernieuwing. Veel mensen kampen met taalachterstand. Het gevoel van onveiligheid is groot. Dit laatste wordt versterkt door enkele gewelddadige incidenten in de buurt. Maar ook de fysieke inrichting van de buurt en de onderhoudsstaat van de woningen dragen hieraan bij.

Beschrijving focusopgave

Nu de ontwikkeling van De Kolenkit grotendeels voltooid is of zich in een vergevorderd stadium bevindt, is het zaak te investeren in de Kolenkitbuurt Noord en Midden om de bewoners en hun kinderen een betere toekomst en woning te kunnen bieden en een verdere tweedeling in de buurt te voorkomen. Het dagelijks bestuur wil, samen met alle betrokkenen, aan de slag met een ambitieus alomvattend programma. Het gaat daarbij nadrukkelijk om een integrale aanpak, om zowel op de korte als lange termijn stappen te zetten om de sociale positie van de bewoners en de leefbaarheid in de buurt te verbeteren.
De aanpak voor bewonersinitiatief, sociaal-economisch perspectief en goede openbare ruimte zetten we zodanig op dat de hele Kolenkitbuurt hiervan mee kan profiteren. Bovendien zien we dit niet als eenmalig maar als de start van een meerjarige aanpak.

Beoogde doelen

- Bewoners krijgen meer ruimte en invloed bij het maken en uitvoeren van plannen voor de buurt.
- Het aanbod van woningen en maatschappelijke voorzieningen wordt meer divers.
- De kwaliteit van de woningen in de buurt wordt verbeterd.
- De armoede aanpak krijgt meer focus, het gezin staat centraal, de aanpak wordt meer integraal (bij volwassenen is meer aandacht voor opvoedondersteuning en hulp bij financiën en bij de jeugd voor een passend aanbod talentontwikkeling en het vergroten van de weerbaarheid).
- Het verbeteren van de sociaal economische positie van bewoners, samen met bewoners. Onderzoeken van mogelijkheden om talenten van bewoners beter te benutten.
- Beter bespreekbaar maken van spanningen binnen gezinnen (huiselijk geweld en kindermishandeling (corona invloed)).
- Verbeteren van informatie en voorlichting over gezondheidsissues, corona, vaccinaties e.d.
- Het jongerenwerk werkt samen met lokale netwerken, partners en rolmodellen aan een effectievere aanpak van de jeugdproblematiek (overlast).
- Bewoners, corporaties en gemeente werken samen aan een leefbaardere buurt.
- De openbare ruimte wordt groener, schoner, autoluwer en aangenamer.

Deze focusopgave draagt bij aan de volgende ambities van de Uitvoeringsagenda van het College:
- Kansengelijkheid
- Open en tolerante stad
- Fijne buurten, leefbare stad

En heeft een relatie met de gebiedsagenda 2019-2022:
- Prioriteit 1: Gelijke kansen voor een betere toekomst
- Prioriteit 2: Veilig en prettig samenleven
- Prioriteit 3: Schoon, Groen en Duurzaam
- Prioriteit 4: Ontwikkelen in Balans
- Prioriteit 6: Democratie en Participatie en wijkaanpak

Wat gaan we doen en met wie

We verstevigen afstemming en samenwerking met alle partijen op het gebied van wonen, zorg en welzijn. Samen zijn we slagvaardiger en effectiever en kunnen we de opgaven in het gebied realiseren. We werken samen met: bewoners en bewonersinitiatieven, maatschappelijke dienstverlening, buurtwerk, lokale formele en informele netwerken van bewoners en ondernemers, WPI, klantmanagers, Vluchtelingenwerk, Wijkzorg, taalaanbieders, zorgaanbieders en woningbouwcoöperaties.

Bij de uitvoering van deze focusopgave zijn tenminste de volgende directies betrokken:
- Directie: Sociaal - Onderwijs, Jeugd en Zorg
- Directie: Sociaal - Werk, Participatie en Inkomen
- Directie: R&E - Verkeer en Openbare Ruimte
- Directie: R&E - Ruimte en Duurzaamheid
- Directie: R&E - Wonen
- Directie: Sociaal - Sport en Bos

Activiteiten

- Integrale vernieuwing 700 woningen Midden en Noord:
  a. plan maken voor integrale vernieuwing in de komende jaren (Rochdale en Eigen Haard i.s.m. gemeente, wijkpartners en bewoners)
  b. lange termijn vernieuwing combineren met perspectief verbetering woonsituatie korte termijn tijdens planfase
  c. inzetten op een integrale aanpak van zowel woonblokken als openbare ruimte.
  (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: R&E - Wonen

- Initiatiefrijke wijk:
  a. actief opsporen
  b. als partners naast de initiatieven gaan staan
  c. ambassadeurs per blok werven en via hen toegroeien naar Kolenkit Coöperatie
  d. netwerk wijkwerkers van uitwisselen naar samenwerken brengen om initiatieven te kunnen ondersteunen
  e. fysieke ruimte voor initiatief creëren
  f. vernieuwing Rochdale integraal aanpakken en met de bewoners zelf vormgeven
  (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: GWS - Stadsdelen Gebiedsteam

- Wijk met sociaal-economisch perspectief:
  a. benoemen wat de sociaal-economische opgaven zijn en vanuit die opgaven gaan werken
  b. ruimte creëren voor startende bedrijven, werktoeleidingsprojecten zoals Kringloopwinkel of fietswerkplaats, en betaalbare winkels in plintruimtes
  c. netwerk met aanbieders economische en maatschappelijke ruimtes voor beter benutten bestaande ruimtes
  d. activeren voormalig korfbal gebouw en veld daaromheen vanuit perspectief van de Kolenkitbuurt
  e. stedelijke pilot om bewoners vernieuwingsblokken in staat te stellen in en rond Kolenkit te blijven
  f. focus op activiteiten kinderen en jongeren
  g. aanbod van alle activiteiten in en rond de buurt beter communiceren.
  (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: GWS- Stadsdelen Gebiedspool

- Wijk met trotse straten:
  a. Placemaking voor de deur, trots op en mentaal eigenaarschap van de straat, 15 plekken in Zuid, 21 plekken in Noord, 16 plekken in Zuid, combineren met groen en eigen voedselproductie
  b. werken aan schone straten met als eerste stap met groep bewoners uit Noord Midden en Zuid het vraagstuk beter leren begrijpen; dan aanpak van twee kanten, intensiever onderhoud en gedragsverandering, aansluiten bij Vuilnisvrij West, met ambassadeurs per blok aan werken
  c. doorzetten investeringen openbare ruimte bij vernieuwing 700 woningen Rochdale.
  (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: R&E - Verkeer en Openbare Ruimte

Focusopgave 2
Vergroten perspectief kwetsbare jongeren in Bos en Lommer

Aanleiding

Van de ruim 41 duizend jongeren in West wonen naar verhouding de meesten in Bos en Lommer. Een fors aandeel van de jongeren (15- 20 %) groeit op in eenoudergezinnen, veelal in armoede (30-35%).
In De Kolenkit en de Gibraltarbuurt ligt het percentage fors hoger dan gemiddeld in Amsterdam. Zichtbaar resultaat; een slechtere startpositie voor deze jongeren en een verhoogde kans op schoolachterstanden. Het percentage actieve jongeren (jongeren die werken, onderwijs of een opleiding volgen) is in De Kolenkit het laagst.
Sinds een paar jaar is de trend dat Bos en Lommer veiliger wordt. Bewoners ervaren daarentegen wel vaker overlast. Mogelijk komt dit door de toename van jeugdoverlast, onaangepast gedrag en jeugdcriminaliteit, vaak samenhangend met drugshandel. Jongeren dreigen hierdoor af te glijden in criminaliteit. Het aandeel jeugdige verdachten (12-24 jaar) is voor het eerst in jaren iets toegenomen, meer dan gemiddeld in Amsterdam. Veel jongeren geven aan dat ze zich wel eens onveilig voelen. Ook dit is meer dan gemiddeld in Amsterdam. In De Kolenkit voelen bewoners zich onveiliger dan in de andere buurten. Dit komt door een combinatie van overlast en high impact crimes. Ook spanningen tussen jeugd en volwassenen en burenruzies zorgen voor overlast.
Extra aandacht is er voor bewoners die kampen met een stapeling van problemen, deze kwetsbare huishoudens bevinden zich vooral in De Kolenkit en Landlust (waaronder de Gulden Winckel- en Gibraltarbuurt). Economisch is de schade ongekend, in Amsterdam werken veel mensen onder flexibele arbeidscontracten, wat weinig zekerheid biedt, zeker nu in de crisis. Jongeren worden hard getroffen.
Ook zien we veel overgewicht en obesitas en de sportparticipatie onder 13-18 jarigen is laag, vooral meiden sporten weinig.

Beschrijving focusopgave

We zetten in op het vergroten van het toekomstperspectief van jongeren via talentontwikkeling, onderwijs, stages, werk of sport. We verbeteren de weerbaarheid en zelfredzaamheid van jongeren en stimuleren het ontwikkelen van een gezonde leefstijl. In het coalitievoorstel 'Samen sterker uit de crisis, een sociaal en duurzaam perspectief voor de stad' wordt een werkbrigade voorgesteld die meer gericht is op jongeren. In West willen wij maatregelen rondom werk bij elkaar brengen in de wijken. Wij gaan de centrale maatregelen koppelen met de wensen en ideeën uit de gebieden, Westpoort (waar extra banen worden ontwikkeld), extra inzet op zzp'ers en het inzetten van buurtbanen en voor jongeren samen met onder andere het Jongeren Service Punt.

Beoogde doelen

- Verbeteren startpositie van kinderen en jongeren d.m.v. coaching en ondersteuning; stages en buurtbanen.
- Vergroten van toeleiding kwetsbare jongeren naar de sportcontributieregeling en de gekwalificeerde sportopleiding van stadsdeel West.
- Vergroten van de (seksuele) weerbaarheid en veiligheid van kwetsbare meiden.
- Het verminderen en voorkomen van jeugdoverlast door in samenwerking met formele partijen en lokale netwerken tijdig passende ondersteuning te bieden.
- Verbeteren van tijdige signalering en toeleiding naar hulpverlening voor jeugdigen met (risico op) zware problematiek.
- Beter en sneller bereiken van jongeren met geldproblemen en schuldenproblematiek.
- Meer aandacht voor het doorbreken van het taboe eenzaamheid bij jongeren
- Versterken integrale samenwerking tussen formele en informele partijen (volwassenen en jeugd).

Deze focusopgave draagt bij aan de volgende ambities van de Uitvoeringsagenda van het College:
- Kansengelijkheid
- Open en tolerante stad
- Vrijheid en Veiligheid

En heeft een relatie met de gebiedsagenda 2019-2022:
- Prioriteit 1: Gelijke kansen voor een betere toekomst
- Prioriteit 2: Veilig en prettig samenleven

Wat gaan we doen en met wie

- Jongerenwerk en veldwerk
- West Beweegt
- Operatie Periscoop
- Zorgpartners, o.a. OKT
- Jeugdhulpverlening
- Buurtaanjagers Vreedzaam
- Scholen

- Politie en OM
- Ondernemers en bewoners

Bij de uitvoering van deze focusopgave zijn tenminste de volgende directies betrokken:
- Directie: Sociaal - Onderwijs, Jeugd en Zorg
- Directie: Sociaal - Sport en Bos
- Directie: GWS - Toezicht en Handhaving Openbare Ruimte
- Directie: Sociaal - Werk, Participatie en Inkomen

Activiteiten

- We versterken de jeugdnetwerken onder andere via het programma Vreedzaam. Het jongerenwerk stimuleert de zelfredzaamheid en identiteitsontwikkeling via sport en spel, kunst en cultuur, burgerschap, scholing en werk.
  (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: GWS- Stadsdelen Gebiedspool

- We gaan door met de (groeps) aanpak van jeugdoverlast, waar nodig breiden we uit of bouwen we af. We signaleren tijdig jeugdigen met (risico op) zware problematiek, we begeleiden deze jongeren dan naar de hulpverlening. Zo voorkomen we dat ze afglijden naar jeugdcriminaliteit. We zetten rolmodellen en sleutelfiguren in om de jonge doelgroep met gedragsproblemen beter te bereiken.
  (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: GWS- Stadsdelen Gebiedspool

- We organiseren in navolging van de zomer 2020, MidzomerMokum West. Een gevarieerd, educatief en recreatief zomerprogramma voor de jeugd.
  (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: GWS- Stadsdelen Gebiedspool

- We geven uitvoering aan het project Seks Matters, een genderspecifiek aanbod voor kwetsbare meiden.
  (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: GWS- Stadsdelen Gebiedspool

- We creëren een buurtbaan voor een jongere om het perspectief op regulier werk te vergroten.
  (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: GWS- Stadsdelen Gebiedspool

- We geven voorlichting over gezonde voeding, stimuleren bewegingsactiviteiten en geven voorlichting over de sportcontributieregeling en de gekwalificeerde sportopleiding van stadsdeel West.
  (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: GWS- Stadsdelen Gebiedspool

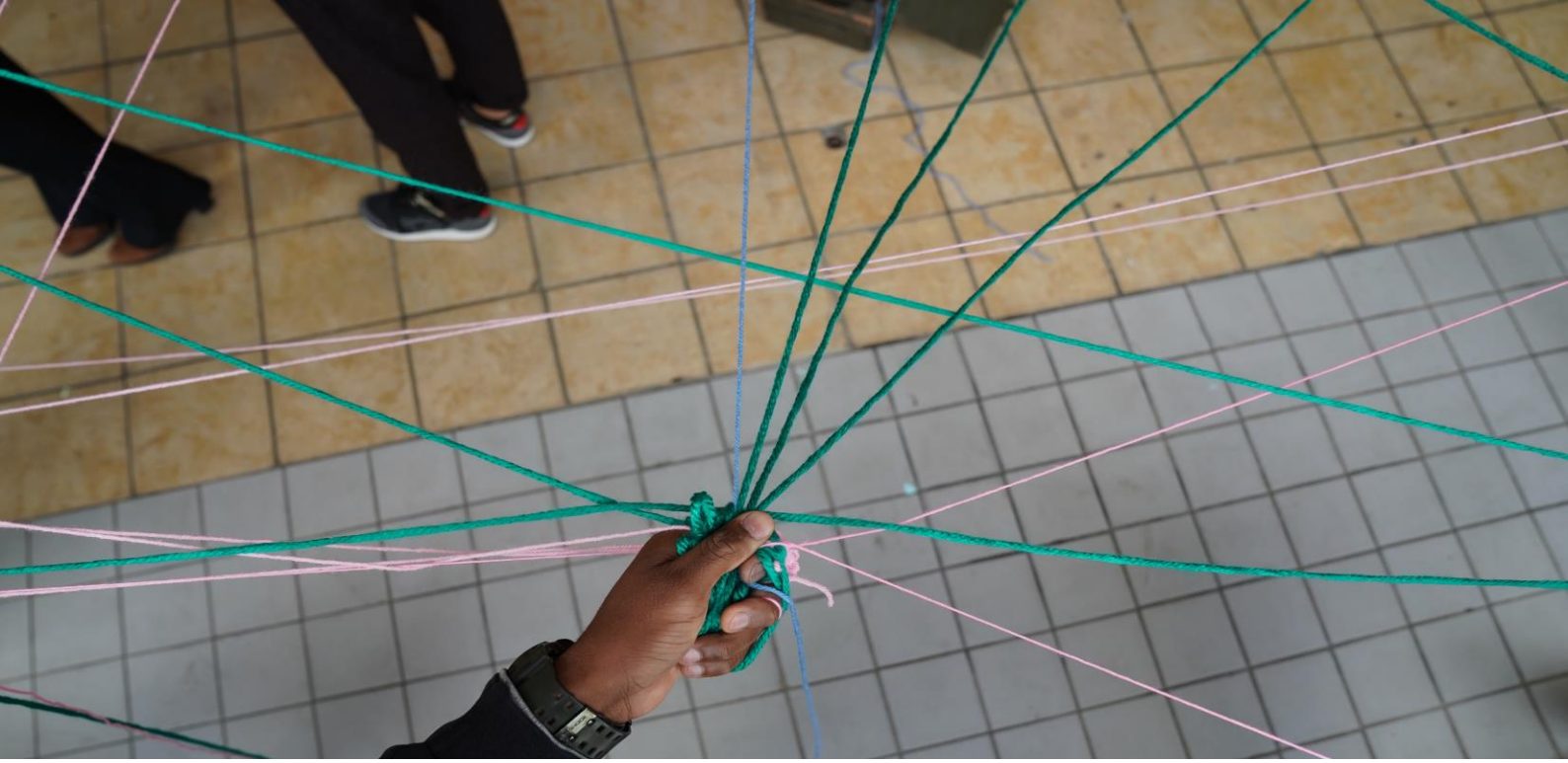

Focusopgave 3
Versterken Bewonerskracht Bos en Lommer

Aanleiding

De inkomensverschillen in Bos en Lommer worden groter. Terwijl een groot deel van de bewoners profiteert van de economische groei, blijven in de Kolenkit en Landlust (waaronder de Gulden Winckel - en Gibraltarbuurt) hardnekkige achterstanden bestaan of worden groter. De kwetsbaarheid onder (een)oudergezinnen wordt veroorzaakt door in elkaar grijpende factoren. Zij hebben minder ontplooiingskansen, schoolprestaties blijven achter, zijn laaggeletterd, werkloos, hebben financiële problemen, zijn vaak minder gezond, hebben meer overgewicht en hebben eerder psychosociale klachten. Onder deze groep worden vooral de werkende armen en ZZP'ers hard geraakt door de coronacrisis. Om deze negatieve spiraal te doorbreken is het van belang om een integrale aanpak, waarbij het gezin centraal staat, verder te ontwikkelen.
In deze buurten wonen ook veel kwetsbare ouderen, veelal migranten van de eerste generatie. Zij hebben problemen met de taal en leven vaak in een isolement. De ondersteuningsbehoefte van deze groep zal de komende periode groeien. Dementie zal de komende jaren steeds vaker voorkomen, informatie over het ziektebeeld en hoe hiermee om te gaan wordt belangrijker.
We willen meer aandacht voor de sociaal maatschappelijk positie van deze ouderen. Relatief veel ouderen wonen in woningen die niet passen bij hun leeftijd, situatie en behoefte. Met onze inzet beogen we leefbaarheid en sociaaleconomische positie van bewoners te verbeteren, zowel op de korte als middellange termijn.

Beschrijving focusopgave

In buurten met veel kwetsbare gezinnen streven we naar lastenverlichting, het vergroten van de zelfredzaamheid, ontplooiingsmogelijkheden en taal- / digitale vaardigheid. Dit doen we met een integrale aanpak waarbij het gezin centraal staat.

We hebben meer aandacht voor eenzaamheid en dementie en willen dit vanuit een cultuur sensitieve optiek benaderen. Onze aanpak is outreachend: we zoeken de mensen op en werken integraal samen met alle betrokken partners.

Beoogde doelen

- Meer bewoners met financiële problemen, zzp'ers, werkende armen en jongeren maken gebruik van inkomensondersteunende voorzieningen. (toename door corona)
- Verkleinen van de afstand tot de arbeidsmarkt door de inzet van Buurtbanen en activering van het vrijwilligerswerk (met extra aandacht voor mensen met een GGZ-problematiek en nieuwkomers).
- Versterken van de integrale samenwerking tussen formele en informele partijen om de laagdrempelige ondersteunings- en activeringsmogelijkheden effectief in te zetten.
- Vergroten van de taal-en digitale vaardigheden van bewoners.
- Meer ouderen kunnen zelfstandig thuis blijven wonen. Er is extra aandacht voor het bereiken van migrantengroepen en de manier waarop zij worden bereikt.
- Het doorbreken van het taboe op eenzaamheid en dementie.
- Meer hulp voor gezinnen m.b.t. opvoedingsondersteuning.
- Het doorbreken van het wantrouwen jegens overheidsinstanties.
- Meer bewoners hebben een gezonde leefstijl, daarbij ligt de focus op overgewicht bij 13-18 jarigen en bewegen bij 65-80 jarigen.
- Vergroten ondersteuning mantelzorgers, overbelasting door o.a. corona crisis.

Deze focusopgave draagt bij aan de volgende ambities van de Uitvoeringsagenda van het College:
- Kansengelijkheid
- Vrijheid en Veiligheid

En heeft een relatie met de gebiedsagenda 2019-2022:
- Prioriteit 1: Gelijke kansen voor een betere toekomst

Wat gaan we doen en met wie

We verstevigen afstemming en samenwerking met alle partijen op het gebied van zorg en welzijn. Samen zijn we slagvaardiger, effectiever en kunnen we de opgaven in het gebied realiseren. We werken samen met: bewoners, buurtwerk, maatschappelijke dienstverlening, lokale en informele netwerken, WPI klantmanagers, Vluchtelingenwerk, Wijkzorg, taalaanbieders en zorgaanbieders.

Bij de uitvoering van deze focusopgave zijn tenminste de volgende directies betrokken:
- Directie: Sociaal - Onderwijs, Jeugd en Zorg
- Directie: Sociaal - Werk, Participatie en Inkomen
- Directie: Sociaal - GGD

Activiteiten

- We zetten de armoedeaanpak in de Kolenkitbuurt (inclusief Gulden Winckelbuurt en Gibraltarbuurt) voort. Dit doen we door het versterken van de bewonersnetwerken, het geven van voorlichtingen en financiële salons.
  (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: GWS- Stadsdelen Gebiedspool

- We zetten in op het tegengaan van werkloosheid met de voortgang van de huidige buurtbaan, het creëren van extra buurtbanen en de wijkleerschool. We hebben speciale aandacht voor zzp-ers in armoede als gevolg van corona.
  (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: Sociaal - Werk, Participatie en Inkomen

- We zetten in op eenzaamheidsbestrijding bij risicogroepen: ouderen, langdurige minima, statushouders en GGZ doelgroep onder andere door het organiseren van de week van de verbinding.
  (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: GWS - Stadsdelen Gebiedsteam

- We breiden het taalinformatiepunt uit met een breed digitaal aanbod.
  (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: GWS- Stadsdelen Gebiedspool

- We begeleiden kwetsbare nieuwkomers naar activiteiten in de buurt. Denk aan vluchtelingen, mensen zonder documenten en mensen met GGZ-problematiek. Dit doen we middels de buurtgidsen, wijksafari's en voortgang van het project Oud-West Thuis Best.
  (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: GWS- Stadsdelen Gebiedspool

- We versterken de samenwerking met de corporaties en voeren gezamenlijk gebiedsgerichte activiteiten uit ten behoeve van armoedebestrijding, leefbaarheid en veiligheid. Ook ontwikkelen we activiteiten gericht op bewustwording over (gezond) ouder worden, en ouder worden in je eigen woning.
  (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: GWS - Stadsdelen Gebiedsteam

Focusopgave 4
Een goede markt voor Bos en Lommer en een aantrekkelijke Bos en Lommerweg en -plein

Aanleiding

Het gaat al enige tijd niet goed met de markt en de winkels op het Bos en Lommerplein. Veel winkels staan leeg en de bezetting van de markt door marktkooplieden is de laatste jaren sterk teruggelopen. Een situatie die ook van invloed is op de nog aanwezige winkels op het plein en in de omgeving.
Mede in het licht van de nieuwe Marktvisie voor Amsterdam is onderzoek verricht naar het toekomstperspectief van de markt op het Bos en Lommerplein. Op basis van de conclusies dat er in de buurt onvoldoende draagvlak is voor de huidige markt en dat de markt in zijn huidige vorm economisch niet levensvatbaar is, is besloten dat de markt op het Bos en Lommerplein per 1 januari 2021 op te heffen. Tegelijkertijd is besloten om een nieuwe tijdelijke markt in het leven gaan roepen voor minder dagen en met een aanbod dat aansluit bij de diversiteit van de buurt.

De besluiten over de markt op het Bos en Lommerplein geeft ook duidelijkheid voor de eigenaar van het (winkel)plein. Plannen voor de vernieuwing en herinrichting van het plein worden uitgewerkt teneinde nieuwe huurders aan te trekken en er een toekomstbestendig winkel- en verblijfsgebied van te maken.

Beschrijving focusopgave

De opheffing van de Bos en Lommermarkt heeft duidelijk gemaakt dat veel bewoners en ondernemers betrokken zijn bij een goed en gevarieerd aanbod aan dagelijkse goederen en aantrekkelijk winkelbestand. Een wijkmarkt met een divers aanbod voor tenminste een dag per week kan daar heel goed deel van uitmaken. Bos en Lommerplein en Bos en Lommerweg kunnen elkaar daarin versterken en samen inspelen op de wensen van de bewoners.

Wij spannen ons in voor een levendig en toekomstbestendig winkelgebied, met een nieuwe wijkmarkt, met een aantrekkelijk Bos en Lommerplein.

Beoogde doelen

- Het winkelgebied Bos en Lommer wordt aantrekkelijker voor alle bewoners van Bos en Lommer.
- Meer bewoners maken gebruik van voorzieningen en activiteiten op het Bos en Lommerplein.
- Ondernemers werken meer samen, wel of niet in de vorm van een BIZ of vereniging.
- Er komt een (tijdelijke) wijkmarkt.

Deze focusopgave draagt bij aan de volgende ambities van de Uitvoeringsagenda van het College:
- Fijne buurten, leefbare stad

En heeft een relatie met de gebiedsagenda 2019-2022:
- Prioriteit 5: Innovatie en Economie

Wat gaan we doen en met wie

We werken aan een levendig en divers winkelgebied. Dit doen we samen met bewoners van Bos en Lommer, winkeliers en horecaondernemers en ondernemersverenigingen Bos en Lommerweg en marktondernemers en de eigenaar van het Bos en Lommerplein.

Bij de uitvoering van deze focusopgave zijn tenminste de volgende directies betrokken:
- Directie: R&E - Ruimte en Duurzaamheid
- Directie: R&E - Economische Zaken
- Directie: GWS - Stadswerken
- Directie: R&E - Verkeer en Openbare Ruimte
- Directie: Sociaal - Werk, Participatie en Inkomen

Activiteiten

- We werken samen met het Marktbureau aan flankerend beleid om de marktondernemers van de huidige Bos en Lommermarkt zo goed mogelijk te begeleiden naar een nieuwe situatie met het oog op de opheffing van de markt.
  (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: GWS- Stadsdelen Gebiedspool

- We ondersteunen de eigenaar van het plein om de plannen te realiseren om het plein toegankelijker te maken en het openbaar gebied in samenspraak met de omgeving duurzaam te revitaliseren.
  (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: GWS- Stadsdelen Gebiedspool

- We gaan in gesprek met ondernemersverenigingen / BIZ (bedrijfsinvesteringszone) en individuele ondernemers niet aangesloten bij de BIZ of een winkeliersvereniging, over de gewenste aanpak voor

het winkelgebied en we bieden financiële ondersteuning voor activiteiten en de inhuur van winkelstraatmanagement.
(Eind)verantwoordelijk voor activiteit: : GWS- Stadsdelen Gebiedspool

- We promoten proactief en positief via BIZ en gebiedsmakelaars het winkelgebied Bos en Lommer om de aantrekkelijkheid van het gebied te vergroten voor mogelijke nieuwe te vestigen ondernemers.
(Eind)verantwoordelijk voor activiteit: : GWS- Stadsdelen Gebiedspool

- We realiseren maximaal twee staanplaatsen buiten de markt op het Gulden Winckelplantsoen om een onderscheidend aanbod vers voedsel te kunnen (blijven) aanbieden ter aanvulling op het bestaande winkelaanbod en waarbij ondernemers van de markt voorrang krijgen indien zij aan de criteria voldoen.
(Eind)verantwoordelijk voor activiteit: GWS- Stadsdelen Gebiedspool

- We realiseren een (tijdelijke) nieuwe wijkmarkt voor tenminste 1 dag per week en we onderzoeken of er draagvlak is voor twee of drie dagen per week.
(Eind)verantwoordelijk voor activiteit: : GWS- Stadsdelen Gebiedspool

Focusopgave 5
Werken aan schone, groene, duurzame en leefbare buurten van Bos en Lommer

Aanleiding

De groeiende populariteit van de stad heeft ook een weerslag op de leefomgeving in Bos en Lommer. Ondanks de dichte bebouwing moet de wijk een plek zijn waar het prettig is om te wonen, te ondernemen, te bewegen en te leven. Zaak dus om de openbare ruimte zorgvuldig te beheren, zodat het intensieve gebruik niet ten koste gaat van de leefbaarheid.

De weerslag laat ook zijn sporen na op het onderhoud van onze leefomgeving. Het schoonhouden van de openbare ruimte staat in West en zeker ook in Bos en Lommer hoog op de agenda. Meer dan 20% van de bewoners wil dat prioriteit wordt gegeven aan het opruimen van de rommel op straat. In driekwart van onze wijken geven bewoners een onvoldoende voor het schoonhouden van de straat en de schoonheidsgraad is slechter dan alle andere stadsdelen.

De kwaliteit van de leefomgeving moet beter aansluiten bij de behoeften van de bewoners van de wijk. Per buurt gaan wij onderzoeken wat de behoeften, kansen en knelpunten zijn om de leefomgeving op deze thema's te verbeteren. Samen met bewoners gaan we invulling geven aan de inrichting en het beheer van de openbare ruimte.

West zal ook een bijdrage leveren aan de ambitie om Amsterdam duurzamer, klimaatbestendiger en energie-neutraler te maken. De luchtkwaliteit moet beter. Hoewel de openbare ruimte in Bos en Lommer ruim van opzet is ten opzichte van andere delen van West, kijken we ook hier naar meer ruimte voor voetgangers, fietsers en groen door het autoluw maken van straten. Groene ontmoetingsplekken in buurten, geveltuinen, groene wanden en groene daken moeten bijdragen aan een beter woon- en leefklimaat. Ook binnentuinen moeten groen en Rainproof blijven.

Beschrijving focusopgave

We streven naar zorgvuldig beheer van de openbare ruimte zodat het intensieve gebruik niet ten koste gaat van de leefbaarheid. De kwaliteit van de leefomgeving dient beter aan te sluiten bij de behoeften van de bewoners. Daarom geven we samen met bewoners invulling aan inrichting en beheer van de openbare ruimte. Bos en Lommer levert een bijdrage aan de ambitie om Amsterdam duurzamer, klimaatbestendiger en energie-neutraler te maken. Samen met bewoners en ondernemers onderzoeken we de behoeften en kijken we naar de kansen voor een aantrekkelijke leefomgeving. Samen verzilveren we de kansen bij (her)inrichtingen en bij het beheer van de openbare ruimte.

Beoogde doelen

- De tevredenheid van bewoners over hun leefomgeving wordt groter.
- Bewoners worden actiever betrokken bij de herinrichting en het beheer van de openbare ruimte.
- Bewoners ervaren minder overlast door vervuiling.
- Het gevoel van veiligheid in de buurten neemt toe.
- Bewoners voelen zich meer betrokken bij de buurt en ervaren dat zij zich thuis voelen in de buurt.
- Versterken van een duurzame, klimaatbestendige en energie-neutrale aanpak.

Deze focusopgave draagt bij aan de volgende ambities van de Uitvoeringsagenda van het College:
- Fijne buurten, leefbare stad
- Gezonde en duurzame stad
- Participatief en digitaal

En heeft een relatie met de gebiedsagenda 2019-2022:
- Prioriteit 3: Schoon, Groen en Duurzaam
- Prioriteit 6: Democratie en Participatie en wijkaanpak

Wat gaan we doen en met wie

We werken aan een autoluwe, groene en schone leefomgeving. Dit doen we samen met: bewoners en ondernemers, VO&R (Projectteam Autoluw), Afval & Grondstoffen, Directie Ruimte en Economie en de GGD.

Bij de uitvoering van deze focusopgave zijn tenminste de volgende directies betrokken:
- Directie: R&E - Verkeer en Openbare Ruimte
- Directie: R&E - Ruimte en Duurzaamheid
- Directie: R&E - Parkeren
- Directie: GWS - Afval en Grondstoffen
- Directie: GWS - Stadswerken
- Directie: GWS - Toezicht en Handhaving Openbare Ruimte

Activiteiten

- We richten de straten in met als doel verbetering van de leefbaarheid en verkeersveiligheid. We inventariseren met bewoners waar in hun straat op korte termijn parkeerruimte kan worden omgezet in ruimte voor voetgangers, fietsers en groen (Projectteam Autoluw).
  (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: R&E - Verkeer en Openbare Ruimte

- We zetten het project: De Schoonste straat van Bos en Lommer, voort in 2021. Dit project is ontstaan vanuit bewoners die iets die iets wilden doen aan het afval op straat. Volwassenen en kinderen werken samen aan het schoonhouden van hun eigen straat en de winnende straat ontvangt na de beoordeling van een vakkundige jury een prijs.
  (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: R&E - Verkeer en Openbare Ruimte

- We investeren in de transitie van het Wachterliedplantsoen tot een circulair kennis- en productiecentrum van Bos en Lommer waarbij de nadruk ligt op de herontdekking van de relatie tussen de mens en wat planten en dieren ons aan voedsel en andere grondstoffen schenken.
  (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: R&E - Ruimte en Duurzaamheid

- We voeren de haalbare oplossingen uit Vuilnisvrij West uit, onder meer handhaving, community building en gedragsbeïnvloeding. Dit doen we samen met bewoners, ondernemers en andere belanghebbenden.
  (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: GWS - Stadswerken

- We voeren in samenwerking met bewoners, ondernemers en andere belanghebbenden haalbare oplossingen uit voor het verminderen van energiegebruik in Bos en Lommer, bijvoorbeeld op het gebied van energie besparen en energiezuinig maken van woningen en gebouwen, benutten van duurzame energiebronnen en voorbereid zijn op een wijk-voor-wijk aanpak aardgasvrij.
  (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: R&E - Verkeer en Openbare Ruimte

- We vergroenen de Kolenkit Noord in samenwerking met bewoners in het kader van integrale gebiedsaanpak Kolenkit Noord en Midden.
  (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: R&E - Ruimte en Duurzaamheid